



SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 26/04032-1
Saksbehandler May Britt Ødegård

Høring - Midlertidig endring av forskrift om åpningstider og skjenketider for serveringssteder i Nordre Follo kommune

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Utvalg for omsorg, helse og seniorpolitikk	11.03.2026	10/26

Utvalg for omsorg, helse og seniorpolitikk har behandlet saken i møte 11.03.2026 sak 10/26

Behandling:

Votering:

Kommunedirektørens innstilling støttes enstemmig.

Utvalg for omsorg, helse og seniorpolitikk vedtak 11.03.2026:

Forslag til midlertidig endring av lokal forskrift om åpningstider og skjenketider for serveringssteder i Nordre Follo kommune sendes på høring med høringsfrist 25. mars 2026, jf. forvaltningsloven § 37. Det tas forbehold om at Helse- og omsorgsdepartementets forslag om midlertidig endring av alkohollovens bestemmelse om maksimaltid for skjenking i perioden 11. juni til 19. juli 2026 blir vedtatt.

Saksfremlegg

Høring - Midlertidig endring av forskrift om åpningstider og skjenketider for serveringssteder i Nordre Follo kommune

Kommunedirektørens innstilling

Forslag til midlertidig endring av lokal forskrift om åpningstider og skjenketider for serveringssteder i Nordre Follo kommune sendes på høring med høringsfrist 25. mars 2026, jf. forvaltningsloven § 37. Det tas forbehold om at Helse- og omsorgsdepartementets forslag om midlertidig endring av alkohollovens bestemmelse om maksimaltid for skjenking i perioden 11. juni til 19. juli 2026 blir vedtatt.

Sammendrag

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt på høring et forslag om en midlertidig endring av alkohollovens bestemmelse om maksimaltid for skjenking under fotball-VM for herrer 2026. Departementet viser i høringsnotatet til at hver enkelt kommune vil måtte ta stilling til hvorvidt de ønsker å benytte muligheten til å tillate skjenking utover maksimaltiden under mesterskapet. Det vil være anledning for kommunene til å fastsette en skjenketid som er lengre enn kl. 03.00 og frem til kl. 06.00.

Fotball-VM starter allerede 11. juni 2026, og departementet viser til at det ikke er nødvendig å avvente Stortingets behandling av lovforslaget før eventuelt forslag om endringer av kommunale forskrifter sendes på offentlig høring. Kommunene kan sende eventuelle forslag til endringer på offentlig høring med forbehold om at de foreslåtte lovendringene blir vedtatt.

Kommunedirektørens forslag til midlertidig endring av kommunens lokale åpnings- og skjenketidsforskrift innebærer at begrensninger i åpningstiden for serveringssteder i Nordre Follo kommune ikke gjelder i perioden 11. juni til 19. juli 2026. I samme periode vil det kunne skjenkes alkohol gruppe 1 og 2 alle dager fra kl. 06.00 til kl. 06.00 innendørs og utendørs. Skjenketider etter denne bestemmelsen gjelder bare for skjenkesteder som viser direktesendte kamper i fotball-VM for herrer 2026 for stedets gjester. Konsum av alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp.

Faktaopplysninger

Innholdet i Helse- og omsorgsdepartementets forslag om midlertidig avvik fra maksimaltiden for skjenking

Fotball-VM for herrer avholdes i USA, Canada og Mexico i perioden 11. juni til 19. juli 2026. På grunn av tidsforskjellen vil enkelte av kampene bli sendt på tidspunkter utover alkohollovens maksimaltid for skjenking som er kl. 03.00. For at det skal være mulig å fortsatt skjenke alkohol mens kampene pågår foreslår departementet et midlertidig unntak fra alkohollovens maksimaltid for skjenking. Det vil være opp til den enkelte kommune å beslutte om muligheten for å gi unntak skal benyttes.

Det følger av departementets forslag at skjenketider som avviker fra lovens maksimaltid kun kan fastsettes for:

- skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 (øl og vin)
- perioden 11. juni til 19. juli 2026
- skjenkesteder som viser direktesendte kamper i fotball-VM for herrer 2026 for stedets gjester

Lovforslaget innebærer at det ikke gis unntak for skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 3 (brennevin). Konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må fortsatt opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp.

Hovedlinjene i alkoholpolitikken

Alkohollovgivningen befinner seg i skjæringspunktet mellom behovet for å begrense og regulere omsetningen av alkohol av folkehelsehensyn på den ene siden og næringsinteresser på den andre siden. Ansvaret for utformingen av alkoholpolitikken er delt mellom stat og kommune. Staten trekker opp rammene for omsetning av alkoholholdig drikk gjennom nasjonal regulering, blant annet ved å sette maksimaltider for salg og skjenking. Kommunene har innenfor disse rammene ansvaret for å utforme en lokalt tilpasset alkoholpolitikk gjennom blant annet behandling av bevillingsøknader, fastsetting av salgs- og skjenketider og kontroll og håndheving av alkoholregelverket. Kommunene har stor grad av selvstyre i utformingen av lokal alkoholpolitikk. Det er kommunen som kjenner de lokale forholdene best og som er nærmest til å vurdere utformingen av alkoholpolitikken i sin kommune.

Tidsinnskrenkninger for skjenking av alkoholholdig drikk

Alkoholloven

Tidsinnskrenkninger for skjenking av alkoholholdig drikk reguleres av alkoholloven § 4-4.

Skjenketiden fastsettes av kommunen innenfor lovens maksimaltid. Kommunen har ikke anledning til å bestemme at det kan skjenkes utover lovens maksimaltid.

I alkoholloven § 4-4 fjerde ledd er det fastsatt maksimaltider for skjenking. Maksimaltidene innebærer at det ikke er adgang til å skjenke alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 mellom kl. 03.00 og kl. 06.00 og alkoholholdig drikk i gruppe 3 mellom kl. 03.00 og 13.00.

Det følger av § 4-4 sjette ledd at konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp. Det er bevillingshavers ansvar å sørge for at det ikke drikkes alkoholholdig drikk etter dette tidspunktet.

Serveringsloven

Serveringssteder må ha serveringsbevilling gitt av kommunen, jf. serveringsloven § 3. Det følger av serveringsloven § 15 at kommunen i forskrift kan fastsette åpningstider for de serveringsstedene som ligger i kommunen. Det er ikke bestemt noen maksimal åpningstid i serveringsloven. Det ligger altså til kommunen å fastsette åpningstider for serveringssteder; herunder uteserveringer.

Dersom kommunene har fastsatt åpningstider som følger skjenketidene, må kommunene ved en ev. utvidelse av skjenketiden utover maksimaltiden også endre de fastsatte åpningstidene.

Lokal politivedtekt for Nordre Follo kommune

Etter politiloven § 14 første ledd nr. 1 kan det fastsettes lokale politivedtekter med regler om å opprettholde ro og orden.

Det følger av forskrift om politivedtekt for Nordre Follo kommune § 2-1 andre ledd at enhver som ferdes på eller i umiddelbar nærhet av offentlig sted plikter å overholde nattero mellom kl. 23.00 og kl. 06.00.

Forskrift om åpningstider og skjenketider for serveringssteder i Nordre Follo kommune

I forskrift om åpningstider og skjenketider for serveringssteder i Nordre Follo kommune er det bestemt at serveringssteder skal holdes lukket mellom kl. 03.00 og kl. 06.00 og at uteservering, med unntak for indre del av Ski sentrum, skal holdes lukket mellom kl. 24.00 og kl. 06.00. Alkohol gruppe 1 og 2 kan skjenkes alle dager fra kl. 06.00 til kl. 02.30 innendørs og kl. 24.00 utendørs. I indre del av Ski sentrum kan det skjenkes til kl. 02.30 også utendørs.

Høringsnotat: Forslag om midlertidig endring av alkohollovens bestemmelse om maksimaltid for skjenking under fotball-VM for herrer 2026

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår i høringsnotat av 30. januar 2026 et nytt niende ledd i alkoholloven § 4-4 som skal lyde:

«Kommunestyret kan for perioden 11. juni til 19. juli 2026 fastsette skjenketider for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 som avviker fra fjerde ledd. Dette kan fastsettes generelt for kommunen eller for det enkelte skjenkested. Avvikende skjenketider kan bare fastsettes for skjenkesteder som viser direktesendte kamper i fotball-VM for herrer 2026 for stedets gjester».

Folkehelse

Alkohol er det mest utbredte rusmidlet i Norge, og er for mange en kilde til nytelse og glede. Selv om de fleste voksne i Norge bruker alkohol, er ikke alkohol en ordinær vare. Alkoholbruk er en av de viktigste risikofaktorene for tap av friske leveår i befolkningen og medfører også kostnader for andre enn den som drikker. Sammenhengen mellom alkohol og skadevirkninger er særlig tydelig når det gjelder vold, trafikkskader og andre ulykker. En betydelig andel av voldssituasjonene oppstår på eller like utenfor skjenkesteder.

Formålet til alkoholloven er formulert på følgende måte: «Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.»

Alkoholpolitisk handlingsplan for Nordre Follo kommune 2025-2028

I Nordre Follo kommunes alkoholpolitiske handlingsplan er det vist til at «Handlingsplanen og de kommunale alkoholpolitiske retningslinjene skal legge grunnlag for en fornuftig og forsvarlig alkoholpolitikk som ivaretar hensynet til alkohollovens formål samtidig som den legger til rette for en bærekraftig og sunn alkoholpolitikk innenfor restaurant- og utelivsbransjen.»

Lover og regler

Hjemmel for forskrift om åpningstider for serveringssteder fremkommer av serveringsloven § 15. Alkoholloven § 4-4 regulerer skjenketiden for alkoholholdig drikk. Skjenketiden fastsettes av kommunen innenfor lovens maksimaltid.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål forplikter blant annet kommunen til å fremme folkehelse og bærekraftig utvikling. I bærekraftig utvikling ligger også å sørge for gode og helsefremmende omgivelser.

Saken kan videre bidra til å fremme FNs bærekraftsmål nr. 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn. Lokalsamfunnet må ha tilbud til folk i alle aldre og et næringsliv som leverer det folk etterspør lokalt.

Økonomiske konsekvenser

Å utarbeide og behandle et forslag om midlertidig endring av lokal forskrift om åpningstider og skjenketider for serveringssteder vil medføre merarbeid for kommunen. Sannsynligvis vil kommunen motta flere søknader om skjenkebevilling for enkeltanledninger under fotball-VM, som også vil føre til ekstra arbeid for kommunen.

Alternative løsninger

Det kan besluttes å ikke åpne for utvidet skjenketid, åpne for utvidelse til et tidspunkt tidligere enn det foreslåtte tidspunktet klokken 06.00 eller at utvidelsen kun skal gjelde under visning av Norges VM-kamper.

Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren legger frem et forslag til *midlertidig forskrift om endring i forskrift om åpningstider og skjenketider for serveringssteder i Nordre Follo kommune*. Den midlertidige endringen innebærer at begrensningene i åpningstiden for serveringssteder i Nordre Follo kommune ikke vil gjelde i perioden 11. juni til 19. juli 2026. I samme periode vil det kunne skjenkes alkohol gruppe 1 og 2 alle dager fra kl. 06.00 til kl. 06.00 innendørs og utendørs. De utvidede skjenketidene etter denne midlertidige forskriften gjelder kun for skjenkesteder som viser direktesendte kamper i fotball-VM for herrer 2026 for stedets gjester. Den midlertidige forskriften vil gjelde for hele kommunen og de utvidede åpnings- og skjenketidene vil gjelde både innendørs og utendørs.

Kommunedirektøren viser til at fotball-VM for menn er en ekstraordinær begivenhet av begrenset varighet hvor flere av kampene finner sted mellom klokken 03.00 og 06.00. Det må antas at mange av kommunens innbyggere har et ønske om å kunne samles og se disse kampene sammen også selv om de foregår på nattestid.

Det er kort avstand fra Nordre Follo kommune til Oslo kommune og de mange serverings- og arrangementstilbud som finnes i hovedstaden. Det må tilstrebes å legge til rette for at også serveringssteder i Nordre Follo kommune har attraktive tilbud slik at innbyggerne ikke må reise ut av kommunen for å kunne se på kamper i fotball-VM. Dette vil styrke lokale serveringsteders konkuranseevne mot nabokommunene.

Kommunedirektøren viser til at en mulighet for å skjenke alkohol utover dagens maksimaltid under fotball-VM vil kunne bidra til tryggere og lovregulerte visninger av fotballkampene fremfor uregulert privat aktivitet. Kontroll og håndheving av alkoholregelverket vil kunne gjennomføres gjennom målrettede skjenkekontroller.

Forlenget skjenketid kan føre til økt støy for omgivelsene på nattestid, og dette særlig der serveringssteder ligger i sentrumsnære boligområder. Videre kan utvidede skjenketider under mesterskapet gi økt belastning på politiet da større ansamlinger av folk som drikker alkohol etter klokken 03.00 vil kunne medføre et økt antall uønskede hendelser i form av ordensforstyrrelser, vold og ulykker.

Kommunedirektøren viser til at de avvikende skjenketidene kun vil gjelde for en tidsbegrenset periode, skjenking av brennevin tillates ikke og ordningen begrenses til steder som faktisk viser VM-kampene direkte. Kommunen kan videre innrette sin kontrollvirksomhet ved å prioritere skjenkekontroller på serveringssteder som skjenker utover dagens maksimaltid i lokal forskrift. Endelig viser kommunedirektøren til § 2-1 i forskrift om politivedtekt i Nordre Follo kommune som har bestemmelse om plikt til å overholde nattero mellom kl. 23.00 og 06.00.

En midlertidig endring av åpnings- og skjenketider under fotball-VM berører flere parter. Forslaget til midlertidig endring av forskriften må derfor sendes ut på høring før endelig vedtak fattes.

Kommunedirektøren foreslår at forslag til midlertidig forskrift om endring i forskrift om åpningstider og skjenketider for serveringssteder i Nordre Follo kommune sendes på høring med forbehold om at de foreslåtte lovendringene blir vedtatt. Høringsfristen foreslås satt til 25. mars 2026.

Ski, 12.02.2026

Øyvind Henriksen
kommunedirektør

Line Stenerud
direktør

Vedlegg

1. høringsnotat-forslag-om-midlertidig-endring-av-alkohollovens-bestemmelse-om-maksimaltid-for-skjenking-under-fotbal
2. Utskrift fra Lovdata - Forskrift om åpningstider og skjenketider for serveringssteder, Nordre Follo kommune
3. Forslag til Midlertidig forskrift om endring i forskrift om åpningstider og skjenketider for serveringssteder